

ת"פ 8862/10/15 - רשות המיסים - לשכה משפטית - מחלקה פלילית נגד גילעד פריאל בניה וייזמות בע"מ, חסונה בלאל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 8862-10-15

לפני כבוד השופטת דנה אמיר

המאשימה: רשות המיסים - לשכה משפטית - מחלקה פלילית

נגד

הנאשמים:

1. גילעד פריאל בניה וייזמות בע"מ

2. חסונה בלאל

גזר דין

1. הנאשמים הורשעו על פי הודאתו של הנאשם 2 (להלן: "הנאשם") מיום 25.12.2017 בביצוע 2 עבירות על פי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה"). על פי המפורט בכתב האישום המתוקן, הנאשמת 1 (להלן: "הנאשמת") עסקה בתקופה הרלבנטית במסחר סיטונאי כללי וסחורות והנאשם היה מנהלה הפעיל. הנאשמים, ללא סיבה מספקת, לא הגישו במועד לפקיד השומה בשמה של הנאשמת דוח בצירוף מאזן ודוח רווח והפסד לשנים 2013 ו-2014. מחזורה העסקי של הנאשמת בשנת 2013 עמד, על פי דיווחי הנאשמים למע"מ, על סך 39,365,831 ₪. מחזורה העסקי של נאשמת בשנת 2014 עמד, על פי דיווחי הנאשמים למע"מ, על סך 54,792,597 ₪. במעשיהם כאמור, לא הגישו הנאשמים דוח במועד ובכך פגעו ביכולתו של פקיד השומה לשום שומת אמת.

טיעוני המאשימה לעונש

2. ב"כ המאשימה ציינה את החומרה שבעבירות המס ואת הערכים המוגנים הנפגעים מביצועה. באשר לנסיבות ביצוע העבירות הפנתה למחזורה העסקיים הגבוהים במיוחד של הנאשמת בשנים הרלבנטיות. לטעמה, מתחם העונש ההולם לכל עבירה כאירוע הוא בין מאסר על תנאי לבין 7 חודשי מאסר בפועל. ב"כ המאשימה הפנתה לכך שהגם שהנאשם הסיר את המחדלים והגיש את הדוחות מושא כתב האישום, משומותיו העצמיות עולה כי בגין שנות המס הרלבנטיות - מס לתשלום בסכום ממשי. באשר לשנת המס 2013, על פי השומה העצמית סכום המס לתשלום הוא

עמוד 1

בסך 165,000 ₪ קרן, ובאשר לשנת המס 2014, על פי השומה העצמית, סכום המס לתשלום הוא בסך 153,000 ₪. סכומים אלה לא שולמו על ידי הנאשמים. לטענתה, המפורט מהווה נסיבה לחומרה. בהקשר זה אף הפנתה לשנים הארוכות אשר חלפו עד הגשת הדוחות והדגישה כי כאשר דוחות מוגשים באיחור כמו בעניינו, יכולת גביית המס קשה מאוד, אם בכלל.

3. בנסיבות אלה, וחרף הגשת הדוחות מושא כתב האישום על ידי הנאשם לאחר הגשת כתב האישום, עתרה כי אגזור על הנאשם עונש מאסר כולל שבין 4-6 חודשי מאסר, אותו ניתן לרצות בעבודות שירות, בכפוף לחוות דעת הממונה על עבודות השירות, לצד מאסר על תנאי, קנס שבין 8,500 ₪ לבין 29,200 ₪ והתחייבות להמנע מביצוע עבירה. על הנאשמת שאיננה פעילה עתרה כי יגזר קנס סימלי.

טיעוני ההגנה לעונש

4. ב"כ הנאשם הפנה לנסיבות ביצוע העבירות וטען כי אין המדובר בעבירות אשר נעברו מתוך כוונת זדון. לטענתו, המדובר בעבירות אשר נעברו לאור קריסת עסקו של הנאשם (הנאשמת) שעיסוקה היה בעבודות חשמל ובנייה. לדבריו, הנאשמת קרסה כתוצאה מבעיות משפחתיות, הפסיקה פעילותה בסוף שנת 2014 וכיום חדלת פירעון. עוד טען כי הדוחות מושא כתב האישום לא הוגשו במועד מאחר ורואה החשבון של הנאשמת עבר אירוע מוחי והפסיק פעילותו. לטענת ב"כ הנאשם העבירות שבביצוען הורשע הנאשם הן הקלות שבמנעד עבירות המס, והגשת הדוחות משמשת את פקיד השומה ככלי עזר טכני להערכת הכנסות ורווחים. עוד ציין כי חרף מחזוריה הגבוהים של הנאשמת, רווחיה אינם גבוהים מאוד באופן יחסי. לטענתו, היה ביכולתו של פקיד השומה להעריך את נתוני הנאשמת על פי דיווחיה למע"מ לשם הוצאת שומות על פי מיטב השפיטה, גם אם לא הגישה דוחות כנדרש. משכך לטענתו הנזק אשר נגרם מביצוע העבירות נוגע רק לאי הגשת הדוחות. עוד לטעמו של ב"כ הנאשם בעבירות אלה אין לשקול שיקולי הרתעת רבים, משהעבירות מסוג זה מבוצעות בדרך כלל לאור התדרדרות כספית או בריאותית. ב"כ הנאשם עתר כי שתי העבירות מושא כתב האישום יקבעו כאירוע בשל הפסקת פעילותה של הנאשמת בסוף 2014.

5. באשר לנסיבות האישיות פירט כי ב"כ הנאשם כי הנאשם, רווק, יליד שנת 1978, אחד משמונה אחים, שניים מהם מכורים לסמים והוא משמש כאפוטרופוס לביתו של אחד מהם ומסייע בפרנסתם. הנאשם סיים 10 שנות לימוד ויצא לסייע בפרנסת המשפחה. בשל עבודתו בעבודה פיזית קשה מגיל 16 סובל מפריצת דיסק ומתקשה כיום בעבודות פיזיות. לטענתו, לנאשם 10% נכות. לדבריו, כיום עובד הנאשם בעבודות חשמל יחד שניים מאחיו ואף מסייע בפרנסת המשפחה. עוד ציין כי הנאשם שיתף פעולה בחקירתו, חסך מזמנו של בית המשפט והודה בביצוע העבירות. באשר להסרת המחדלים הפנה ב"כ הנאשם לכך שהנאשם פעל כאמור, במאמצים רבים, והגיש את הדוחות מושא כתב האישום ויש לזקוף זאת לזכותו. לדבריו, הנאשם אינו נמצא בהליכי פש"ר ולא ניתן לשלול כי חובות המס הנובעים מהדוחות יוסדרו בעתיד. עתירת ב"כ הנאשם היא כי אגזור על הנאשם עונש של מאסר על תנאי לצד קנס שבין 3,000 ₪ ל- 10,000 ₪.

6. הנאשם לא הוסיף על דבריו בא כוחו.

קביעת מתחם העונש ההולם

7. קביעת מתחם העונש ההולם נעשית על פי עיקרון ההלימה תוך התחשבות בערך החברתי אשר נפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות ביצוע העבירה. העבירות אשר בוצעו על ידי הנאשמים פוגעות בשיטת גביית המס ופעמים רבות אף גורמות לחסר של ממש בקופת המדינה. מביצוע העבירות נפגע פיקוח רשות המסים, כשיטת המס מבוססת על האמון בנישום שיגיש דיווחיו כחוק ושיטת חישוב המס וגבייתו מבוססת על הדוחות המוגשים על ידי נישומים ועל אמיתותם. ערך חברתי נוסף שנפגע הוא שוויון נטל המס. התייחסות סלחנית לאי קיום הוראות החוק עלולה להביא אף להיעדר המוטיבציה של כלל ציבור משלמי המסים לדווח ולשלם מסיהם כנדרש על פי חוק.

8. הגם שעבירות מסוג זה נקראת "עבירות טכניות" והן מהעבירות החמורות פחות על פי פקודת מס הכנסה, פעמים רבות הנזק אשר נגרם מביצוען, אינו טכני כלל ועיקר, וביצוען מביא אף לחסר של ממש בקופת המדינה. כך, קיימים מקרים בהם מתברר (כמו במקרה דנן) כי נגרם מחדל מס ממשי הכרוך באי הגשת הדוחות ואשר דבר קיומו מתגלה רק לאחר זמן (ככל שהנאשם פועל להגשת הדוחות). בנסיבות אלה, ניצבת פעמים רבות הקופה הציבורית מול שוקת שבורה משהנאשמת, החבה את הסכומים, חדלה מלפעול, הפכה חדלת פירעון, וקיים קושי ממשי לגביית חוב המס שנוצר אחרי שנים, ואף לבדיקת הדוח.

9. נתתי דעתי לטענת הסנגור לפיה יכול היה פקיד השומה להעריך את נתוני הדוחות אשר לא הוגשו מדיווחי הנאשמת למע"מ, כפי שנעשה לצורך הוצאת שומה לפי מיטב השפיטה. הטענה היא כי משכך, הנזק מהעבירות אשר בוצעו על ידי הנאשמים מתבטא רק בעצם אי הגשת הדוח עצמו ויש בו כדי להפחית את מידת הפגיעה בערכים המוגנים. דעתי שונה. הנתונים על פי דיווחי מע"מ אינם הנתונים המלאים ואינם שקולים לקבלת הנתונים המלאים ומבוקרים על ידי רואה חשבון כנדרש על פי הפקודה. בניגוד לנטען על ידי הסנגור, אין להקל ראש בפגיעה הנגרמת מהעבירות אותן ביצעו הנאשמים בשיטת חישוב המס ובפיקוח הרשות גם אם קיימים דיווחים למע"מ ואין בכך כדי להפחית באופן ממשי את מידת הפגיעה בערכים המוגנים.

10. באשר לנסיבות ביצוע של העבירות, במקרה דנן המדובר באי הגשה במועד של דוחות לשנות המס 2013 ו- 2014 ובמחזורים גבוהים במיוחד. (שנת המס 2013 - 39,365,831 ₪, שנת המס 2014 - 54,792,597 ₪). המדובר בנאשמים, שעל פי הדיווח למע"מ ניהלו במסגרת הנאשמת פעילות עסקית ענפה במחזורים גבוהים בתקופה הרלבנטית. מובן כי באמור יש ללמד על מידת פגיעה שאיננה שולית בערכים המוגנים. טענות ב"כ הנאשם אודות האירוע המוחי שעבר רואה חשבון אשר הקשה על הנאשמים את הגשת הדוחות לא גובתה בכל ראייה ואף לא הובהר מדוע לא פנה הנאשם לרואה חשבון אחר. גם הטענה לפיה הנאשמת קרסה כתוצאה מבעיות משפחתיות, נטענה באופן סתמי, ללא פירוט או אסמכתא. מנגד יש לזכור כי הנאשמת הפסיקה פעילותה בסוף שנת 2014 והפכה חדלת פירעון וכי העבירות לא בוצעו תוך תכנון מוקדם או בתחכום.

11. באשר למדיניות הענישה הנוהגת ביחס לעבירות שעניינן אי הגשת דוחות במועד: מעיון בפסיקה עולה כי מדיניות הענישה כנגד המבצעים עבירות מהסוג הנדון מושפעת בדרך כלל מהשיטתיות שבמעשים והיקפם, מהנזק שנגרם לאוצר המדינה, כמו גם מהסרת המחדל מושא כתב האישום. ניתן ללמוד כי באופן רגיל מדיניות הענישה היא מוחשית וכוללת

עונשי מאסר משמעותיים לריצוי מאחורי סורג וברית, בעיקר מקום בו לא הוסרו המחדלים או מקרים בהם דובר בעבירות אשר נעברו בשיטתיות ו/או בסכומים גבוהים. ראו רע"פ 3857/13 יצחקיאן נ' מדינת ישראל (30.07.2013) (להלן: "עניין יצחקיאן"), רע"פ 4323/14 מולדובן נ' מדינת ישראל (26.06.2014), רע"פ 288/13 אלחלאוה נ' מדינת ישראל (14.01.2013), רע"פ 3120/14 נעים נ' מדינת ישראל (08.05.2014). לעיתים, במקרים מתאימים, ובכלל זאת מקרים מסוימים בהם הוסרו המחדלים באופן חלקי, ואף מקרים בהם לא הוסרו כלל, גזרו בתי המשפט עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, לצד ענישה צופה פני עתיד וקנס. ראו: ת"פ (ת"א) 22761-04-16 אגף מס הכנסה נ' שלי לי אור צעצועים (25.9.2017) והפסיקה שם. ראו עוד, ורלבנטי לעניינו: ע"פ (ת"א) 2727-07-18 נגר נ' מדינת ישראל (28.11.2018) - מקרה בו הוסרו המחדלים במגוון עבירות על פי הפקודה, אך נותר חוב מס אשר לא שולם על פי שומה עצמית בסך ₪ 886,000 במסגרת הדוחות אשר הוגשו כהסרת המחדל. באותו מקרה הקל בית המשפט בעונש המאסר שהושת על המערער והעמידו על 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, אך החמיר בעונש הקנס והעמידו על 50,000 ₪ חלף 16,000 ₪.

12. נתתי דעתי לטענת הסנגור לקביעת שתי העבירות כאירוע. כידוע, בעבירות הנדונות, בדרך כלל יתייחס בית המשפט לכל עבירה מסוג העבירות דנן כאירוע נפרד (רע"פ 1688/14 כץ נ' מדינת ישראל (9.03.2014)). ואינני מוצאת כי במקרה זה מתקיימות נסיבות בגינן יש לקבוע כי שתי העבירות מהוות אירוע אחד. יש לציין שוב כי טענות בדבר הרקע לביצוע העבירות נטענו בעלמא וללא אסמכתאות. כפי שציין בית המשפט העליון רק לאחרונה, הסיווג לאירועים הוא פונקציונלי ומטרתו לשמש ככלי עזר לבית המשפט הגוזר את הדין, וממלא במסגרת מתחם שנקבע יש משמעות למספר המעשים גם אם סווגו כאירוע עברייני אחד. (ראו מהעת האחרונה התייחסות בית המשפט העליון בע"פ 2454/18 שיינברג נ' מדינת ישראל (5.12.2018) פסקה 20) לסוגיית מספר האירועים.

13. לאחר בחינת המפורט לעיל, מצאתי להעמיד את מתחם העונש ההולם ביחס לעונש המאסר בין מאסר מותנה לבין 8 חודשי מאסר בפועל, לכל עבירה, היא אירוע. זהו המתחם לו עתרה המאשימה, ב"כ הנאשם לא טען למתחם אחר וזהו גם המתחם אשר נקבע באופן תדיר ביחס לעבירות הנדונות.

14. לעניין מתחם הקנס, בסוג זה של עבירות קיימת חשיבות ממשית לענישה כספית משמעותית אשר תלמד כי אין אף תועלת כלכלית לצד ביצוע של העבירות. גובה הקנס מושפע גם מהסכומים מושא כתב האישום, מהשיטתיות שבביצוע העבירות ומשך אי הדיווח. בעת קביעת המתחם יש להידרש גם לשאלת יכולתו הכלכלית של הנאשם. במקרה דנן לא הוצגו ראיות באשר למצבו הכלכלי של הנאשם. יחד עם זאת ילקחו בחשבון טענות הסנגור ביחס למצבו המשפחתי המורכב של הנאשם, תמיכתו באחיו ובביתו של אחיו לה הוא משמש כאפוטרופוס, ואף הטענה בדבר מצבו הרפואי. בנסיבות אלה, אך גם בראי סכומי המחזורים בתקופה הרלבנטית, מתחם הקנס ינוע בין 8,000 ל- 20,000 ₪.

הנסיבות הקונקרטיות

15. במקרה הנדון לא מתקיימות נסיבות המביאות לחריגה לקולא או לחומרה מהמתחמים שנקבעו. הנאשם, רווק, יליד שנת 1978. נסיבות חייו המורכבות של הנאשם פורטו על ידי הסנגור ללא אסמכתאות. לפי דבריו, הנאשם הוא אחד משמונה אחים, שניים מהם מכורים לסמים והוא משמש כאפוטרופוס לביתו של אחד מהם ומסייע בפרנסתם. הנאשם סיים 10 שנות לימוד ויצא לסייע בפרנסת המשפחה. בשל עבודתו בעבודה פיזית קשה מגיל 16 סובל מפריצת דיסק

ומתקשה כיום בעבודות פיזיות. עוד הוסיף כי לנאשם 10% נכות. כיום עובד הנאשם בעבודות חשמל יחד שניים מאחיו וממשיך לסייע בפרנסת המשפחה. יש לתת את הדעת לכך שהנאשם שיתף פעולה בחקירה, חסך זמן שיפוטי והודה בביצוע העבירות ואת אלה יש לזקוף לזכותו. לנאשם רישום פלילי משנת 2013 (עבירה משנת 2012) בגין הסגת גבול וגניבה.

16. הנאשם הסיר את מחדלי כתב האישום ולאחר מאמצים רבים הגיש את הדוחות מושא כתב האישום ויש לברך על כך. כידוע, להסרת מחדלים בסוג זה של עבירות משמעות רבה לעניין הענישה (רע"פ 7851/13 חדר עודה נ' מדינת ישראל (1.2.2012) הסרת המחדלים תיזקף לזכות הנאשם. לצד זאת, יש לזכור כי בבסיס ההקלה המפליגה למי שמסיר את מחדלי כתב האישום בעבירות מסוג זה - גם תיקון הנזק שנגרם ממעשה העבירה (ר' דברי כב' השופט מלצר בעניין עודה). בהקשר זה, במקרה דנן, לא ניתן להתעלם מהעובדה שעל פי הדוחות שהגישו הנאשמים במסגרת הסרת המחדל קם חיוב במס בסך 318,000 (קרן) אשר לא שולם. נתתי דעתי לדבריי ב"כ הנאשם לפיהם הנאשם אינו נמצא בהליכי פש"ר ולא ניתן לשלול כי חובות המס הנובעים מהדוחות יוסדרו בעתיד. לצד זאת יש לזכור כי החוב הוא חובה של הנאשמת, החברה, שלדברי ב"כ הנאשם חדלת פירעון כיום. אבהיר, אין באמור כדי לקבוע כי לא הוסרו המחדלים. יחד עם זאת, ומבלי להקל ראש בהסרתם, משלא תוקנה הפגיעה הממשית שנגרמה לקופה הציבורית מביצוע העבירות, אין מקום לטעמי ליתן לנאשם את אותה הקלה מפליגה הניתנת למי שמביא לתיקון המלא של הנזק הכספי שגרם לקופת המדינה.

17. לבסוף, יש לתת את הדעת לשיקולי ההרתעה, ובכללם הרתעת הרבים והאינטרס הציבורי, בשים לב לכך שבעבירות מסוג זה מקבל האינטרס הציבורי בכורה על פני נסיבות אישיות (ראו: רע"פ 3998/15 פלוני נ' מדינת ישראל (28.6.2015) ועניין יצחקיאן).

18. לאחר שקילת כל המפורט לעיל, אני גוזרת על הנאשמים את העונשים כדלקמן:

לנאשם 2:

א. מאסר לתקופה של שלושה חודשים שירוצה בדרך של עבודות שירות בהתאם להמלצת הממונה על עבודות השירות, בישיבת תומכי תמימים, שכ' חבד צמח צדק, לוד. הנאשם יתייצב ביום 11.2.2019 בשעה 8:00 ביחידת עבודות השירות, מפקדת מחוז מרכז, רמלה. הובהרה לנאשם המשמעות של אי עמידה בעבודות שירות וכי יתכנו שינויים במקום ושעות העבודה.

ב. מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, לתקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירות מס על פי פקודת מס הכנסה מסוג עוון.

ג. קנס בסך 12,000 ₪, או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים, כשהראשון בהם ביום 3.1.19. לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

ד. הנאשם יחתום על התחייבות בסך 20,000 ₪, להימנע במשך שנתיים מהיום מביצוע העבירות בהן הורשע. הנאשם יחתום על התחייבות עד השעה 12:00 בצהריים היום. לא יחתום הנאשם, ייאסר לתקופה של 20 ימים.

לנאשמת 1: קנס סמלי בסך 10 ₪.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור כחוק תוך 45 יום.

ניתן היום, ט"ז טבת תשע"ט, 24 דצמבר 2018, בהעדר הצדדים.